

Hörselskadades distrikt i Stockholms län

Till företrädare för L, M, S, C, KD, MP och V
i Hälso- och sjukvårdsnämnden

Den 25 november sände Plånboken i P1 ett inslag om systemet med fritt val av hörapparater i Region Stockholm. I inslaget berättar hörapparat-användaren Mikael Belin om när han skulle skaffa sina första hörapparater och audionomen som uppmanade honom att köpa hörapparater för 14 000 kronor, trots att han kunde få låna hörapparater från regionens upphandlade sortiment utan kostnad. Av inslaget framgår att informationen som Mikael fick från audionomen var ofullständig och att audionomen verkade göra sitt yttersta för att få honom att betala dyrt för hörapparaterna istället för att låna hörapparater kostnadsfritt. Den mottagning som Mikael besökte bedriver sin verksamhet på uppdrag av Region Stockholm och det är uppenbart att mottagningen inte uppfyller de informationskrav som finns i avtalet med regionen.

I programmet uttalar sig Maria Fälth, som representant för regionen. Hon konstaterar att brist på opartisk information, som Mikael råkat ut för inte är en ny företeelse. Regionen har i flera år hört talas om personer som går till en audionom, en yrkesman, och förväntar sig att få neutral och fullständig information, men istället får de obligatorisk information lite vid sidan om. Detta menar hon inte kan anses vara information i ordets rätta bemärkelse.

Fälth konstaterar att regionen har ett ansvar att följa upp avtalen med hörselmottagningarna och att det finns möjligheter för regionen att införa striktare regler och att till och med avsluta avtal med de mottagningar som notoriskt avviker från bestämmelserna. Det är dock tydligt att det inte görs någon omfattande uppföljning av hur mottagningarna efterlever avtalet med Region Stockholm. Trots att det systematiskt förekommit felaktig eller ofullständig information på audionommottagningar i länet under många år har regionen inte löst problemet. Region Stockholm kan inte säkerställa att opartisk och fullständig information förmedlas till de som besöker audionommottagningarna.

I Plånboken i P1 frågar sig Maria Fälth om felet ligger i systemet eller hos de som är anslutna till det. Svaret är *både och*. Fritt val-systemet har stora brister, vilka påpekats av både HRF, Socialstyrelsen, Statens medicinsk-etiska råd och i regionens egen undersökning av den primära hörselrehabiliteringen. Samtidigt ger regionens bristfälliga uppföljning mottagningarna fortsatt stort utrymme att utnyttja systemets brister och prioritera ekonomisk vinning framför vårdtagarens valfrihet.

HRF har sedan fritt val infördes varnat för och uppmärksammat regionen på de stora brister som finns i systemet och de konsekvenser dessa får. Ändå tillåts audionommottagningarna fortsätta att förmedla ofullständig eller till och med missvisande information och förskriva hörapparater utifrån egen ekonomisk vinning. Så

länge regionen håller fast vid ett system som skapar ekonomiska incitament för mottagningarna att sälja hörapparater genom fritt val, kommer missvisande information att förekomma. Statistik från Hälso- och sjukvårdsförvaltningen visar att 94% av de hörapparater som förskrivs inom den primära hörselvården i Region Stockholm kommer från mottagningarnas fritt val-sortiment.

Det är hög tid att det sker en förändring och vi vill träffa er som är ledamöter i Hälso- och sjukvårdsnämnden för att diskutera detta. Vilka åtgärder kommer ni att vidta för att säkerställa att den som besöker hörselvården får fullvärdig information? Hur ska regionen se till att invånarna i Stockholms län rekommenderas hörapparater baserat på medicinska behov och inte utifrån vad som är ekonomiskt lönsamt för audionommottagningarna?

Agneta Österman Lindquist
Distriktsordförande Hörselskadades distrikt i Stockholms län